

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 23 mars 2005

om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel

[delgivet med nr K(2005) 1028]

(Text av betydelse för EES)

(2005/344/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke ⁽¹⁾, särskilt artikel 6.1 andra stycket i denna,

efter att ha samrått med Europeiska unionens miljömärkningsnämnd, och

av följande skäl:

- (1) Enligt förordning (EG) nr 1980/2000 får gemenskapens miljömärke tilldelas en produkt vars egenskaper gör att den på ett väsentligt sätt kan bidra till betydande förbättringar i fråga om vissa centrala miljöaspekter.
- (2) I förordning (EG) nr 1980/2000 föreskrivs att särskilda miljömärkeskriterier skall fastställas för varje produktgrupp på grundval av det utkast till kriterier som upprättas av Europeiska unionens miljömärkningsnämnd.
- (3) Där föreskrivs också att miljömärkeskriterierna samt de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna skall ses över i god tid innan giltighetstiden för de kriterier som fastställts för produktgruppen löper ut.
- (4) För att ta hänsyn till den vetenskapliga utvecklingen och marknadsutvecklingen är det nödvändigt att revidera de ekologiska kriterier som fastställdes genom kommissionens beslut 2001/523/EG av den 27 juni 2001 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel ⁽²⁾.
- (5) Det är dessutom nödvändigt att ändra definitionen av produktgruppen i det beslutet för att klargöra att produkter som är avsedda för normal rengöring av fönster är att betrakta som allrengöringsmedel och inte som produkter för mer specifika rengöringsändamål.

(6) För tydlighetens skull bör beslut 2001/523/EG därför ersättas.

(7) De reviderade ekologiska kriterierna bör gälla i fyra år.

(8) En övergångstid på högst tolv månader bör beviljas sökande vars produkter har tilldelats miljömärket före dagen för anmälan av detta beslut eller som har ansökt om sådan tilldelning före detta datum, så att de får tillräckligt med tid att anpassa sina produkter till de nya kriterierna och kraven.

(9) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats genom artikel 17 i förordning (EG) nr 1980/2000.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" skall delas in i följande tre undergrupper:

- a) Allrengöringsmedel: produkter som är avsedda för normal rengöring av golv, väggar, tak, fönster och andra fasta ytor och som löses upp i eller späds med vatten innan de används. Allrengöringsmedel skall ha en vattenhalt på högst 90 viktprocent.
- b) Fönsterputsmedel: specifika allrengöringsmedel som är avsedda för normal rengöring av fönster och som antingen späds med vatten innan de används eller används utspädda. Fönsterputsmedel skall ha en vattenhalt på högst 95 viktprocent.
- c) Sanitetsrengöringsmedel: rengöringsmedel avsedda för normalt avlägsnande (även genom skrubbning) av smuts och/eller avlagringar i sanitära utrymmen som tvättstugor, badrum, duschar, toaletter och kök. Sanitetsrengöringsmedel skall ha en vattenhalt på högst 90 viktprocent.

⁽¹⁾ EGT L 237, 21.9.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 189, 11.7.2001, s. 25.

Undergruppen i första stycket punkt c skall inte omfatta följande:

- a) Produkter som används automatiskt när en toalett spolas, t.ex. "självdoserande" produkter som toalettblock.
- b) Produkter som skall användas i en toaletts vattenbehållare.
- c) Produkter som inte har någon annan renande effekt än att ta bort kalk.
- d) Desinfektionsmedel.

Produktgruppen skall inte omfatta produkter för mer specifika rengöringsändamål som ugnrensmedel, golvrengöringsmedel, polish, propplösare osv.

Produktgruppen skall omfatta produkter för både privat och yrkesmässigt bruk.

Artikel 2

För att kunna tilldelas gemenskapens miljömärke för allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel enligt förordning (EG) nr 1980/2000 måste ett rengöringsmedel ingå i produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" och uppfylla de ekologiska kriterier som anges i bilagan till detta beslut.

Artikel 3

De ekologiska kriterierna för produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" samt de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna skall gälla till och med den 31 december 2008.

Artikel 4

För administrativa ändamål skall produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" tilldelas koden 020.

Artikel 5

Beslut 2001/523/EG skall upphöra att gälla.

Artikel 6

Miljömärken som före anmälan av detta beslut har tilldelats produkter i produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" får användas till och med den 31 mars 2006.

Produkter i produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" för vilka ansökan om miljömärke har lämnats in före anmälan av detta beslut får tilldelas miljömärket på de villkor som anges i beslut 2001/523/EG. I sådana fall får miljömärket användas till och med den 31 mars 2006.

Artikel 7

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 23 mars 2005.

På kommissionens vägnar

Stavros DIMAS

Ledamot av kommissionen

BILAGA

ALLMÄNT

För att tilldelas miljömärket skall ett allrengöringsmedel eller sanitetsrengöringsmedel (nedan kallat "produkten") ingå i den produktgrupp som definieras i artikel 1 och uppfylla kriterierna i denna bilaga.

Kriteriernas syfte

Syftet med dessa kriterier är

- att minska miljöpåverkan genom begränsning av mängden skadliga komponenter, vilket skall ske genom minskning av den mängd rengöringsmedel som används och genom minskning av mängden förpackningsavfall,
- att minska eller förebygga hälso- eller miljörisker som beror på att farliga ämnen används,
- att informera konsumenten så att denne använder produkten på ett effektivt och miljövänligt sätt.

Kriterierna har fastställs till nivåer som främjar märkning av allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel med låg miljöpåverkan.

Bedömnings- och kontrollkrav

För varje kriterium anges de särskilda bedömnings- och kontrollkraven.

I tillämpliga fall får andra testmetoder än de som anges för varje kriterium användas om de godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan.

Där så är möjligt bör analyserna genomföras av laboratorier som uppfyller de allmänna kraven i EN ISO 17025 eller motsvarande.

I de fall då inga tester anges eller då de anges i kontroll- och övervakningssyfte skall de behöriga organen i förekommande fall förlita sig på de intyg och den dokumentation som sökanden tillhandahåller och/eller på oberoende kontroller.

Behöriga organ får vid behov begära in kompletterande dokumentation och får även genomföra oberoende kontroller.

När det krävs att sökanden skall tillhandahålla intyg, dokumentation eller analysrapporter, eller på annat sätt styrka att kriterierna uppfylls, kan dessa dokument komma antingen från sökanden själv eller från dennes leverantör(er) eller underleverantör(er).

Vid hänvisning till komponenter avses såväl ämnen som beredningar.

I tillägg I återfinns den nya, reviderade kemikalielistan (den s.k. DID-listan) av den 30 juni 2004 som omfattar de vanligaste komponenterna i formuleringar av tvätt- och rengöringsmedel. I del A av kemikalielistan återfinns de uppgifter som erfordras vid beräkning av CDV_{tox} och bedömning av ytaktiva ämnens biologiska nedbrytbarhet.

Sökanden får i förekommande fall använda senare ändringar av kemikalielistan när dessa blir tillgängliga.

För komponenter som inte är upptagna i del A av kemikalielistan skall sökanden själv, med hjälp av den metod som beskrivs i del B i tillägg I, ta fram de uppgifter som behövs för beräkningen.

För komponenter som inte är upptagna i kemikalielistan kan sökanden tillhandahålla nödvändig dokumentation om anaerob biologisk nedbrytbarhet med hjälp av den metod som beskrivs i tillägg II.

Vid bedömning av ansökningar och kontroll av att kriterierna i den här bilagan har uppfyllts rekommenderas att de behöriga organen tar hänsyn till om ett erkänt miljöledningssystem som EMAS eller ISO 14001 har använts (sådana system behöver dock inte användas).

FUNKTIONELL ENHET

Den funktionella enheten för allrengöringsmedel (som används i kriteriet nedan) är produktens dosering i gram per liter tvättvatten enligt tillverkarens rekommendationer.

För fönsterputsmedel och sanitetsrengöringsmedel har ingen funktionell enhet fastställts (nedanstående kriterier har beräknats för 100 gram av produkten).

EKOLOGISKA KRITERIER

1. Toxicitet för vattenlevande organismer

Den kritiska utspädningsvolymen (CDV_{tox}) beräknas för varje komponent (i) enligt följande formel:

$$CDV_{tox} \text{ (komponent i)} = \frac{\text{vikt (i)} \times DF \text{ (i)}}{TF \text{ kronisk (i)}} \times 1000$$

där vikt (i) är komponentens vikt (i gram) per funktionell enhet (för allrengöringsmedel) eller per 100 g av produkten (för sanitetsrengöringsmedel), DF (i) är nedbrytningsfaktorn och TF kronisk (i) är komponentens toxicitetsfaktor (i milligram/liter).

Vid beräkningen används de värden på DF och TF kronisk som anges i del A av kemikalielistan (tillägg I). Om komponenten i fråga inte är upptagen i del A av kemikalielistan skall sökanden uppskatta värdena med hjälp av den metod som beskrivs i del B av kemikalielistan (tillägg I). Produktens CDV_{tox} bestäms genom att man adderar CDV_{tox} för varje komponent.

För allrengöringsmedel får CDV_{tox} inte överstiga 20 000 liter per funktionell enhet.

För sanitetsrengöringsmedel får CDV_{tox} inte överstiga 100 000 liter per 100 gram av produkten.

För fönsterputsmedel får CDV_{tox} inte överstiga 5 000 liter per 100 gram av produkten.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en redovisning av beräkningarna av CDV_{tox} som visar att detta kriterium uppfylls.

2. Biologisk nedbrytbarhet för ytaktiva ämnen

a) Aerob nedbrytbarhet

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara lätt nedbrytbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en beskrivning av varje komponents funktion. I del A av kemikalielistan (tillägg I) anges om ett visst ytaktivt ämne är biologiskt nedbrytbart under aeroba förhållanden eller inte (ytaktiva ämnen som markeras med ett "R" i kolumnen för aerob nedbrytning är lätt nedbrytbara). För ytaktiva ämnen som inte är upptagna i kemikalielistan skall sökanden tillhandahålla relevanta uppgifter från litteratur eller andra källor, eller relevanta testresultat, som visar att de är aerobt nedbrytbara. För att avgöra om ett ytaktivt ämne är lätt biologiskt nedbrytbart skall de testmetoder som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel⁽¹⁾ användas. Ytaktiva ämnen skall anses vara lätt biologiskt nedbrytbara om den biologiska nedbrytbarheten (mineraliseringen) bestämd med en av följande testmetoder är minst 60 % inom 28 dagar: CO_2 headspace test (OECD 310), Koldioxid (CO_2) — Modifierat Sturmtest (OECD 301B; rådets direktiv 67/548/EEG⁽²⁾ bilaga V.C.4-C), Closed Bottle-test (OECD 301D; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-E), manometrisk respiration (OECD 301F; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-D) eller MITI (I) test (OECD 301C; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-F) eller motsvarande ISO-tester. Beroende på det ytaktiva ämnets fysikaliska egenskaper kan en av följande metoder användas för att bekräfta att ett ytaktivt ämne är lätt biologiskt nedbrytbart, under förutsättning att den biologiska

⁽¹⁾ EUT L 104, 8.4.2004, s. 13.

⁽²⁾ Rådets direktiv 67/548/EEG av den 27 juni 1967 om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen (EGT 196, 16.8.1967, s. 1).

nedbrytbarheten är minst 70 % inom 28 dagar: Eliminering av upplöst organiskt kol DOC (OECD 301A; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-A) eller Modifierat OECD-screeningtest — eliminering av DOC (OECD 301E; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-B) eller motsvarande ISO-tester. Vid användning av testmetoder som baseras på mätning av löst organiskt kol skall sökanden på lämpligt sätt styrka att metoden är tillämplig, eftersom halten av det ytaktiva ämnet kan minska utan att det för den skull är biologiskt nedbrytbart. Förbehandling skall inte användas vid tester av aerob nedbrytbarhet. Principen om en tiodagarsgräns skall inte heller tillämpas.

b) *Anaerob nedbrytbarhet*

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara biologiskt nedbrytbara under anaeroba förhållanden.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en beskrivning av varje komponents funktion. I del A av kemikalielistan (tillägg I) framgår om ett visst ytaktivt ämne är anaeroft nedbrytbart eller inte (ytaktiva ämnen som markeras med ett "J" i kolumnen för anaerob nedbrytning är nedbrytbara under anaeroba förhållanden). För ytaktiva ämnen som inte är upptagna i kemikalielistan skall sökanden tillhandahålla relevanta uppgifter från litteratur eller andra källor, eller relevanta testresultat, som visar att de är anaeroft nedbrytbara. Referensmetoden för anaerob nedbrytbarhet skall vara OECD 311, ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdig testmetod. Minimikravet är minst 60 % nedbrytbarhet under anaeroba förhållanden. Testmetoder som simulerar förhållandena i en anaerob miljö kan också användas för att styrka att en nedbrytbarhet på minst 60 % har uppnåtts under anaeroba förhållanden (se tillägg II).

3. Farliga eller giftiga ämnen eller beredningar

a) *Följande ämnen får inte ingå i produkten, vare sig som del av formuleringen eller som del av någon beredning som ingår i formuleringen:*

- Alkylfenoletoxilater (APEO) och deras derivat
- EDTA (etylendiamintetraättiksyra) och dess salter
- NTA (nitrioltriacetat)
- Nitromysk och polycykliska mysker, exempelvis:

Xylenmysk: 5-tert-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylen

Ambrettmysk: 4-tert-butyl-3-metoxi-2,6-dinitrotoluen

Mosken: 1,1,3,3,5-pentametyl-4,6-dinitroindan

Tibetinmysk: 1-tert-butyl-3,4,5-trimetyl-2,6-dinitrobensen

Ketonmysk: 4'-tert-butyl-2',6'-dimetyl-3',5'-dinitroacetofenon

HHCB (1,3,4,6,7,8-hexahydro-4,6,6,7,8,8-hexametylcyklopenta(g)-2-bensopyran)

AHTN (6-acetyl-1,1,2,4,4,7-hexametyltetralin)

Bedömning och kontroll: Sökanden skall intyga att inget av dessa ämnen ingår i produkten, eventuellt med stöd av dokumentation som tillhandahålls av komponenternas tillverkare.

b) *Kvartära ammoniumsalter som inte är lätt biologiskt nedbrytbara får varken användas som en del av formuleringen eller som en del av en beredning som ingår i formuleringen.*

Bedömning och kontroll: Om kvartära ammoniumsalter använts i produkten skall sökanden tillhandahålla uppgifter om deras biologiska nedbrytbarhet.

- c) *Produkten får inte innehålla någon komponent (ämne eller beredning) som har klassificerats med någon av följande riskfraser eller en kombination av dessa enligt direktiv 67/548/EEG och senare ändringar av detta, eller Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG⁽³⁾ och senare ändringar av detta:*

R 31: Utvecklar giftig gas vid kontakt med syra

R 40: Misstänks kunna ge cancer

R 45: Kan ge cancer

R 46: Kan ge ärftliga genetiska skador

R 49: Kan ge cancer vid inandning

R 68: Möjlig risk för bestående hälsoskador

R 50/53: Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

R 51/53: Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

R 59: Farligt för ozonskiktet

R 60: Kan ge nedsatt fortplantningsförmåga

R 61: Kan ge fosterskador

R 62: Möjlig risk för nedsatt fortplantningsförmåga

R 63: Möjlig risk för fosterskador

R 64: Kan skada spädbarn under amningsperioden

För biocider som ingår i produkten, antingen som en del av formuleringen eller som en del av en beredning som ingår i formuleringen, gäller särskilda krav (se kriteriet "Biocider" nedan).

Ovannämnda krav gäller samtliga komponenter (ämnen eller beredningar) vars halt överstiger 0,01 viktprocent i slutprodukten, dvs. även komponenter i beredningar som används i formuleringen och vars halt överstiger 0,01 viktprocent i slutprodukten.

Bedömning och kontroll: Kopior av säkerhetsdatabladen skall tillhandahållas för alla komponenter (för både ämnen och beredningar). Sökanden skall dessutom bifoga ett intyg från tillverkaren om ingående komponenter som visar att detta kriterium uppfylls.

4. **Biocider**

- a) *Produkten får endast innehålla nödvändiga halter av biocider för att konservera produkten. Detta gäller inte yttaktiva ämnen som också kan ha biocidliknande egenskaper.*

Bedömning och kontroll: Kopior av säkerhetsdatabladen skall tillhandahållas för alla ingående konserveringsmedel tillsammans med uppgifter om deras exakta koncentration i produkten. Tillverkaren eller leverantören av konserveringsmedlen skall lämna uppgifter om den dosering som är nödvändig för att konservera produkten.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat (EGT L 200, 30.7.1999, s. 1).

- b) Det är förbjudet att på förpackningen eller på annat vis hävda att produkten har antimikrobiell verkan.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om den text och layout som används på varje förpackningstyp och/eller ett prov på varje förpackningstyp skall lämnas till det behöriga organet.

För att konservera produkten är det tillåtet att använda biocider som klassificerats med R 50/53 eller R 51/53 enligt direktiv 67/548/EEG och senare ändringar av detta eller direktiv 1999/45/EG, men endast om de inte riskerar att bioackumuleras. Sådana biocider kan antingen utgöra en del av formuleringen eller en del av en beredning som ingår i formuleringen. I det här sammanhanget anses risk för bioackumulering föreligga om $\log P_{ow}$ (fördelningskoefficienten oktanol/vatten) är $\geq 3,0$ (såvida inte den experimentellt bestämda biokoncentrationsfaktorn är ≤ 100).

Biocidkoncentrationen i slutprodukten får inte överstiga den högsta tillåtna koncentrationen enligt rådets direktiv 76/768/EEG av den 27 juli 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kosmetiska produkter ⁽⁴⁾ och senare ändringar av detta.

Bedömning och kontroll: Kopior av säkerhetsdatabladen skall tillhandahållas för alla biocider tillsammans med uppgifter om biocidernas koncentration i slutprodukten.

5. Färgämnen

Alla färgämnen som används i produkten måste vara tillåtna enligt direktiv 76/768/EEG och senare ändringar av detta eller enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/36/EG av den 30 juni 1994 om färgämnen för användning i livsmedel ⁽⁵⁾ och senare ändringar av detta, eller måste ha miljöegenskaper som inte medför klassificering med riskfraserna R 50/53 eller R 51/53 enligt direktiv 67/548/EEG och senare ändringar av detta.

Bedömning och kontroll: Ett intyg om att detta kriterium uppfylls skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en komplett lista över de färgämnen som används.

6. Doftämnen

- a) Doftämnen som innehåller nitromysker eller polycykliska mysker (enligt kriterium 3 a) får inte ingå i produkten.

- b) Alla komponenter som tillsätts produkten skall ha tillverkats och/eller hanterats i enlighet med rekommendationerna från International Fragrance Association.

Bedömning och kontroll: Ett intyg om överensstämmelse med varje del av detta kriterium skall lämnas till det behöriga organet.

7. Allergiframkallande ämnen

Produkten får inte vara klassificerad med någon av riskfraserna R 42 (kan ge allergi vid inandning) eller R 43 (kan ge allergi vid hudkontakt) enligt direktiv 1999/45/EG och senare ändringar av detta.

Koncentrationen av ämnen eller komponenter som klassificerats med någon av riskfraserna R 42 (kan ge allergi vid inandning) och/eller R 43 (kan ge allergi vid hudkontakt) enligt direktiv 67/548/EEC och senare ändringar av detta, eller direktiv 1999/45/EC och senare ändringar av detta, får inte överstiga 0,1 viktprocent i slutprodukten.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om de exakta koncentrationerna av alla komponenter som klassificerats som R 42 och/eller R 43 skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med kopior av säkerhetsdatabladen.

8. Flyktiga organiska föreningar

Produkten får innehålla högst 10 viktprocent flyktiga organiska föreningar med en kokpunkt som understiger 150 °C.

⁽⁴⁾ EGT L 262, 27.9.1976, s. 169.

⁽⁵⁾ EGT L 237, 10.9.1994, s. 13.

Bedömning och kontroll: Sökanden skall tillhandahålla kopior av säkerhetsdatablad för varje organiskt lösningsmedel tillsammans med en redogörelse för beräkningarna av den totala halten flyktiga organiska föreningar med en kokpunkt som understiger 150 °C.

9. Fosfor

Den totala mängden elementärt fosfor i produkten skall beräknas per funktionell enhet (för allrengöringsmedel) eller per 100 g av produkten (för sanitetsrengöringsmedel). Alla komponenter som innehåller fosfor skall tas med i beräkningen (t.ex. fosfater och fosfonater).

För allrengöringsmedel får den totala fosforhalten (P) inte överstiga 0,02 g/funktionell enhet.

För sanitetsrengöringsmedel får den totala fosforhalten (P) inte överstiga 1,0 g/100 g av produkten.

Komponenter som används i fönsterputsmedel får inte innehålla fosfor.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en redogörelse för beräkningarna som visar att detta kriterium uppfylls.

10. Förpackningskrav

- a) Sprej som innehåller drivgas får inte användas.
- b) Den plast som används i själva behållaren skall vara märkt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall ⁽⁶⁾, eller DIN 6120 del 1 och 2 i kombination med DIN 7728 del 1.
- c) Om primärförpackningen är tillverkad av återvunnet material och detta anges på förpackningen skall angivelsen uppfylla kraven i ISO-standarden 14021 "Environmental labels and declarations — Self declared claims (type II environmental labelling)".
- d) De olika material som ingår i primärförpackningen skall vara lätt separerbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om förpackningen och/eller ett prov på denna skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med varje del av detta kriterium.

EFFEKTIVITET

11. Effektivitet

Produkten skall vara effektiv och tillgodose konsumenternas behov.

Produkten skall ha minst lika bra rengöringsförmåga som en marknadsledande produkt eller märkeslös referensprodukt (se tillägg III) som godkänts av ett behörigt organ och bättre rengöringsförmåga än rent vatten.

För allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel behöver endast den fettlösande effekten dokumenteras. För sanitetsrengöringsmedel och fönsterputsmedel skall såväl den kalk- som fettlösande effekten dokumenteras.

Bedömning och kontroll: Produktens funktion skall bedömas antingen genom

- ett lämpligt laboratorietest, eller
- ett lämpligt användartest.

I riktlinjerna i tillägg III anges vilka parametrar som skall användas i testet och vilken information som skall ingå i rapporten.

⁽⁶⁾ EGT L 365, 31.12.1994, s. 10.

KONSUMENTINFORMATION**12. Bruksanvisning****a) Doseringsanvisningar**

För allrengöringsmedel skall den exakta doseringen anges på förpackningen i rimlig storlek och mot en synlig bakgrund. Användning av symboler (t.ex. en femlitershink och en angivelse av antalet kapsyler/milliliter av produkten) rekommenderas, men detta är frivilligt.

För koncentrerade saniteringsrengöringsmedel skall det på förpackningen tydligt anges att det bara krävs en liten mängd av produkten jämfört med bruksfärdiga (okoncentrerade) produkter.

Produkten skall ha följande (eller motsvarande) information på förpackningen:

"Rätt dosering sparar pengar och minimerar miljöpåverkan".

b) Säkerhetsanvisningar

Följande säkerhetsanvisningar (eller motsvarande text) skall finnas på produkten (både i form av text och symboler):

"Förvaras oåtkomligt för barn"

"Blanda inte olika rengöringsmedel"

"Undvik inandning av sprejade produkter" (endast för produkter i sprejform).

c) Information och märkning av komponenterna

Förordning (EG) nr 648/2004 skall tillämpas.

d) Information om miljömärket

Produkten skall ha följande (eller motsvarande) information på förpackningen:

"Mer information om EU: s miljömärke finns på följande webbplats: <http://europa.eu.int/ecolabel>".

Bedömning och kontroll: Ett prov på produktförpackningen med märket skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med varje del av detta kriterium.

13. Information på miljömärket

Ruta 2 på miljömärket skall innehålla följande text:

- Minskad användning av farliga ämnen
- Tydlig bruksanvisning
- Minskad påverkan på vattenmiljön

14. **Utbildning**

För rengöringsmedel som är avsedda för yrkesmässigt bruk skall tillverkaren, distributören eller en tredje part erbjuda utbildning eller utbildningsmateriel för städpersonal. Utbildningen skall bland annat omfatta steg-för-steg-instruktioner om rätt utspädning, användning och bortskaffande samt rätt användning av utrustning.

Bedömning och kontroll: Ett prov på utbildningsmaterialet med steg-för-steg-instruktioner om rätt utspädning, användning och bortskaffande samt rätt användning av utrustning skall lämnas till det behöriga organet.

Tillägg I

KOMPONENTER I TVÄTT- OCH RENGÖRINGSMEDEL

För komponenter som är upptagna i del A av kemikalielistan måste de värden på toxicitet och nedbrytbarhet som anges i listan användas för att produkten skall anses uppfylla de ekologiska kriterierna.

För komponenter som inte är upptagna i del A av kemikalielistan skall det förfarande som beskrivs i del B användas för att fastställa värdena på toxicitet och nedbrytbarhet.

Kemikalielista (DID-lista)

Version 30 juni 2004

Del A. Kemikalielista

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
	Anjoniska yttaktiva ämnen									
1	Linjära alkylbensensulfonater 11,5—11,8 (LAS)	4,1	1 000	0,0041	0,69	10	0,069	0,05	R	N
2	LAS (C 10—13 alkyl)trietanolaminsalt	4,2	1 000	0,0042	3,4	100	0,034	0,05	R	O
3	C 14/17 alkylsulfonat	6,7	5 000	0,00134	0,44	10	0,044	0,05	R	N
4	C 8/10 alkylsulfat	132	5 000	0,0264			0,0264	0,05	R	J
5	C 12/14 alkylsulfat (AS)	2,8	1 000	0,0028	2	100	0,02	0,05	R	J
6	C 12/18 alkylsulfat (AS) (#)			0,0149			0,027	0,05	R	J
7	C 16/18 fettalkoholsulfat (FAS)	27	1 000	0,027	1,7	50	0,034	0,05	R	J
8	C 12/15 A 1—3 EO sulfat	4,6	1 000	0,0046	0,1	10	0,01	0,05	R	J
9	C 16/18 A 3—4 EO sulfat	0,57	10 000	0,000057			0,000057	0,05	R	J
10	Dialkylsulfosuccinat	15,7	1 000	0,0157			0,0157	0,5	I	N
11	C 12/14 sulfofettsrametylester	9	10 000	0,0009	0,23	50	0,0046	0,05	R	N
12	C 16/18 sulfofettsrametylester	0,51	5 000	0,000102	0,2	50	0,004	0,05	R	N

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
13	C 14/16 alfa-olefinsulfonat	3,3	10 000	0,00033			0,00033		R	N
14	C 14/18 alfa-olefinsulfonat	0,5	5 000	0,0001			0,0001		R	N
15	Tvål C > 12—22	22	1 000	0,022	10	100	0,1		R	J
16	Lauroylsarkosinat	56	10 000	0,0056			0,0056		R	J
17	C 9/11 2—10 EO karboximetylerade, natriumsalt eller syra	100	10 000	0,01			0,01		R	O
18	C 12/18 2—10 EO karboximetylerade, natriumsalt eller syra	8,8	1 000	0,0088	5	100	0,05		R	O
19	C 12/18 alkylfosfatstrar	38	1 000	0,038			0,038		R	N
	Icke-joniska ytaktiva ämnen									
20	C 8 A 1—5 EO	7,8	1 000	0,0078			0,0078		R	J
21	C 9/11 A, > 3—6 EO övervägande raka	5,6	1 000	0,0056			0,0056		R	J
22	C 9/11 A, > 6—10 EO övervägande raka	5	1 000	0,005			0,005		R	J
23	C 9/11 A, 5—11 EO flegrenade	1	1 000	0,001			0,001		R	O
24	C 10 A, 5—11 EO flegrenade (trimer propenoalkohol)	1	1 000	0,001			0,001		R	J
25	C 12/15 A, 2—6 EO mestadels raka	0,43	1 000	0,00043	0,18	50	0,0036		R	J
26	C 12/14 5—8 EO 1 t-BuO (<i>endcapped</i>)	0,23	1 000	0,00023	0,18	100	0,0018		R	O
27	C 12/15 A, 3—12 EO flegrenade	1	1 000	0,001	3,2	100	0,032		R	O
28	C 12/15 (medelvärde C < 14) A, > 6—9 EO	0,63	1 000	0,00063	0,24	10	0,024		R	J
29	C 12/15 (medelvärde C > 14) A, > 6—9 EO	0,4	1 000	0,0004	0,17	10	0,017		R	J
30	C 12/15 A, > 9—12 EO	1,1	1 000	0,0011			0,017		R	J
31	C 12/15 A 12—20 EO	0,7	1 000	0,0007			0,0007		R	O
32	C 12/15 A 20—30 EO	13	1 000	0,013	10	100	0,1		R	O

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
33	C 12/15 A, > 30 EO	130	1 000	0,13			0,13	0,5	I	O
34	C 12/18 A, 0—3 EO	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	J
35	C 12/18 A, 5—10 EO	1	1 000	0,001	0,35	100	0,0035	0,05	R	O
36	C 12/18 A, > 10—20 EO	1	1 000	0,001			0,0035	0,05	R	O
37	C 16/18 A, 2—8 EO	3,2	1 000	0,0032	0,4	100	0,004	0,05	R	J
38	C 16/18 A, > 9—18 EO	0,72	1 000	0,00072	0,32	10	0,032	0,05	R	J
39	C 16/18 A, 20—30 EO	4,1	1 000	0,0041			0,0041	0,05	R	J
40	C 16/18 A, > 30 EO	30	1 000	0,03			0,03	0,5	I	J
41	C 12—15 A 2—6 EO 2—6 PO	0,78	1 000	0,00078	0,36	100	0,0036	0,05	R	O
42	C 10—16 A 0—3 PO 6—7 EO	3,2	5 000	0,00064	1	100	0,01	0,05	R	O
43	Glycerin (1—5 EO) kokoat	16	1 000	0,016	6,3	100	0,063	0,05	R	J
44	Glycerin (6—17 EO) kokoat	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	J
45	C 12/14 glukosamid	13	1 000	0,013	4,3	50	0,086	0,05	R	J
46	C 16/18 glukosamid	1	1 000	0,001	0,33	50	0,0066	0,05	R	J
47	C 8/10 alkyloxyglykosid	28	1 000	0,028	5,7	100	0,057	0,05	R	J
48	C 8/12 alkyloxyglykosid, grenad	480	1 000	0,48	100	100	1	0,05	R	N
49	C 8/16 eller C 12—14 alkyloxyglykosid	5,3	1 000	0,0053	1	10	0,1	0,05	R	J
50	Kokosfetsyramonoetanolamid	9,5	1 000	0,0095	1	100	0,01	0,05	R	J
51	Kokosfetsyramonoetanolamid 4—5 EO	17	10 000	0,0017			0,0017	0,05	R	J

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
52	Kokosfetsradietanolamid	2	1 000	0,002	0,3	100	0,003	0,05	R	O
53	PEG-4 rapsfröamid	7	5 000	0,0014			0,0014	0,05	R	J
	Amfotera yttaktiva ämnen									
60	C 12/15 alkylidimetylbetain	1,7	1 000	0,0017	0,1	100	0,001	0,05	R	O
61	Alkyl C 12/18 amidopropylbetain	1,8	1 000	0,0018	0,09	100	0,0009	0,05	R	J
62	C 12/18 alkylaminoxid	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	J
	Katjoniska yttaktiva ämnen									
70	Alkyltrimetylammoniumsalter	0,1	1 000	0,0001	0,046	100	0,00046	0,5	I	O
71	Alkylesterammoniumsalter	2,9	1 000	0,0029	1	10	0,1	0,05	R	J
	Konserveringsmedel									
80	1,2-bensisotiazol-3-on	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,5	I	N
81	Bensylalkohol	360	1 000	0,36			0,36	0,05	R	J
82	5-bromo-5-nitro-1,3-dioxan	0,4	5 000	0,00008			0,00008	1	P	O
83	2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol	0,78	1 000	0,00078	0,2	100	0,002	0,5	I	O
84	Kloracetamid	55,6	10 000	0,00556			0,00556	1	O	O
85	Diazolinidylurea	35	5 000	0,007			0,007	1	P	O
86	Formaldehyd	2	1 000	0,002			0,002	0,05	R	O
87	Glutaraldehyd	0,31	1 000	0,00031			0,00031	0,05	R	O
88	Guanidin, hexametylen-, homopolymer	0,18	1 000	0,00018	0,024	100	0,00024	1	P	O
89	Blandning av CMI + MIT i proportionerna 3:1 (§)	0,0067	1 000	0,000067	0,0057	50	0,000114	0,5	I	O
90	2-metyl-2H-isotiazol-3-on (MIT)	0,06	1 000	0,00006			0,00006	0,5	I	O

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
91	Metyldibromoglutaronitril	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,05	R	O
92	e-ftaloimidoperoxihexansyra	0,59	5 000	0,000118			0,000118	1	P	O
93	Metyl-, etyl- och propylaraben	15,4	5 000	0,00308			0,00308	0,05	R	N
94	o-fenylfenol	0,92	1 000	0,00092			0,00092	0,05	R	O
95	Natriumbensoat	128	1 000	0,128			0,128	0,05	R	J
96	Natriumhydroximetylglycinat	36,5	5 000	0,0073			0,0073	1	O	O
97	Natriumnitrit	87	10 000	0,0087			0,0087	1	NA	NA
98	Trikkosan	0,0014	1 000	0,0000014			0,0000014	0,5	I	O
	Övriga komponenter									
110	Silikon	250	1 000	0,25			0,25	1	P	N
111	Paraffin	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
112	Glycerol	4 400	5 000	0,88			0,88	0,05	R	J
113	Fosfat (som STPP)	1 000	1 000	1			1	0,15	NA	NA
114	Zeolit (olösligt oorganiskt material)	1 000	1 000	1	175	50	3,5	1	NA	NA
115	Citrat och citronsyra	825	1 000	0,825	80	50	1,6	0,05	R	J
116	Polykarboxilater	200	1 000	0,2	106	10	10,6	1	P	N
117	Nitritriacetat (NTA)	494	1 000	0,494	64	50	1,28	0,5	I	O
118	EDTA	121	1 000	0,121	22	50	0,44	0,5	I	N
119	Fosfonater	650	1 000	0,65	25	50	0,5	1	P	N
120	EDDS	320	1 000	0,32	32	50	0,64	0,05	R	N
121	Lera (olösligt oorganiskt material)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA
122	Karbonater	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning			
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob	
123	Fettsyror C ≥ 14	3,7	5 000	0,00074			0,00074		0,05	R	J
124	Silikater, vattenglas	250	1 000	0,25			0,25		1	NA	NA
125	Polyasparaginsyra, Na-salt	410	1 000	0,41			0,41		0,05	R	N
126	Perborater (som bor)	14	1 000	0,014			0,014		1	NA	NA
127	Perkarbonat (se karbonat)	250	1 000	0,25			0,25		0,15	NA	NA
128	Tetraacetyletyldiamin (TAED)	250	1 000	0,25		500	5	100	0,05	R	O
129	C 1 — C 4-alkoholer	1 000	1 000	1			1		0,05	R	J
130	Mono-, di- och trietanolamin	90	1 000	0,09		0,78	0,0078	100	0,05	R	J
131	Polyvinylpyrrolidon (PVP)	1 000	1 000	1			1		0,5	I	N
132	Karboximetylcellulosa (CMC)	250	5 000	0,05			0,05		0,5	I	N
133	Natrium- och magnesiumsulfat	1 000	1 000	1		100	1	100	1	NA	NA
134	Kalcium- och natriumklorid	1 000	1 000	1		100	1	100	1	NA	NA
135	Urea	1 000	5 000	0,2			0,2		1	NA	NA
136	Kiseldioxid, kvarts (olösligt oorganiskt material)	1 000	1 000	1			1		1	NA	NA
137	Polyetylglykol, molekylvikt > 4 000	1 000	10 000	0,1			0,1		1	P	N
138	Polyetylglykol, molekylvikt < 4 000	1 000	10 000	0,1			0,1		1	P	O
139	Kumen-, xylen- och toluensulfonater	66	10 000	0,0066			0,0066		0,5	I	N
140	Na-/Mg-/KOH	30	1 000	0,03			0,03		0,05	NA	NA
141	Enzymer/proteiner	25	5 000	0,005			0,005		0,05	R	J
142	Parfym, om den inte anges särskilt (**)	2	1 000	0,002			0,002		0,5	I	N
143	Färgämnen, om de inte anges särskilt (**)	10	1 000	0,01			0,01		1	P	N
144	Stärkelse	100	1 000	0,1			0,1		0,05	R	J

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
145	Anjonisk polyester	655	1 000	0,655			0,655	1	P	N
146	PVNO/PVPI	530	1 000	0,53			0,53	1	P	N
147	Zn-ftalocyaninsulfonat	0,2	1 000	0,0002	0,16	100	0,0016	1	P	N
148	Iminodisuccinat	81	1 000	0,081	17	100	0,17	0,05	R	N
149	FWA 1	11	1 000	0,011	10	100	0,1	1	P	N
150	FWA 5	10	1 000	0,01	1	10	0,1	1	P	N
151	1-dekanol	2,3	5 000	0,00046			0,00046	0,05	R	O
152	Metylaurat	1 360	10 000	0,136			0,136	0,05	R	O
153	Myrsyra (Ca-salt)	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	J
154	Adipinsyra	31	1 000	0,031			0,031	0,05	R	O
155	Maleinsyra	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	J
156	Äppelsyra	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	O
157	Vinsyra	200	10 000	0,02			0,02	0,05	R	O
158	Fosforsyra	138	1 000	0,138			0,138	0,15	NA	NA
159	Oxalsyra	128	5 000	0,0256			0,0256	0,05	R	O
160	Ättiksyra	30	1 000	0,03			0,03	0,05	R	J
161	Mjölksyra	130	1 000	0,13			0,13	0,05	R	J
162	Sulfaminsyra	75	1 000	0,075			0,075	1	NA	NA
163	Salicylsyra	46	1 000	0,046			0,046	0,15	R	O
164	Glykolsyra	141	5 000	0,0282			0,0282	0,05	R	O
165	Glutarsyra	208	5 000	0,0416			0,0416	0,05	R	O
166	Malonsyra	95	5 000	0,019			0,019	0,05	R	O
167	Etylenglykol	6 500	1 000	6,5			6,5	0,05	R	J

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
168	Etylenglykolmonobutyleter	747	5 000	0,1494			0,1494	0,05	R	O
169	Dietylenglykol	4 400	10 000	0,44			0,44	0,15	I	J
170	Dietylenglykolmonometyleter	500	1 000	0,5			0,5	0,5	I	O
171	Dietylenglykolmonoetyleter	3 940	5 000	0,788			0,788	0,05	R	O
172	Dietylenglykolmonobutyleter	1 254	1 000	1,254			1,254	0,05	R	O
173	Dietylenglykoldimetyleter	2 000	10 000	0,2			0,2	0,5	I	O
174	Propylenglykol	32 000	1 000	32			32	0,15	R	J
175	Propylenglykolmonometyleter	12 700	5 000	2,54			2,54	0,05	R	O
176	Propylenglykolmonobutyleter	748	5 000	0,1496			0,1496	0,05	R	O
177	Dipropylenglykol	1 625	10 000	0,1625			0,1625	0,05	R	O
178	Dipropylenglykolmonometyleter	1 919	5 000	0,3838			0,3838	0,05	R	O
179	Dipropylenglykolmonobutyleter	841	5 000	0,1682			0,1682	0,05	R	O
180	Dipropylenglykoldimetyleter	1 000	5 000	0,2			0,2	0,5	I	O
181	Trietylenglykol	4 400	1 000	4,4			4,4	0,5	I	O
182	Tallolja	1,8	1 000	0,0018			0,0018	0,5	I	O
183	Etylenbisstearylamid	140	5 000	0,028			0,028	0,5	I	O
184	Natriumglukonat	10 000	10 000	1			1	0,05	R	O
185	Glykoldistearat	100	5 000	0,02			0,02	0,5	I	O
186	Hydroxietylcellulosa	209	5 000	0,0418			0,0418	1	P	O
187	Hydroxietylpropylmetylcellulosa	188	5 000	0,0376			0,0376	1	P	O
188	1-metyl-2-pyrrolidon	500	1 000	0,5			0,5	0,05	R	O
189	Xantangummi	490	1 000	0,49			0,49	0,05	R	O
190	Trimetylpentandiimonoisobutytrat	18	1 000	0,018		100	0,033	0,05	R	O
191	Bensotriazol	29	1 000	0,029			0,029	1	P	O

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	DF	Nedbrytning	
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)			Aerob	Anaerob
192	Salt av piperidinolpropantrikarboxylsyra	100	1 000	0,1	120	100	1,2	0,5	I	O
193	Dietylaminoetyl-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	1	P	O
194	Metylbensamid-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	0,5	I	O
195	Pentaerytritoltetrakisfenolpropionat	38	1 000	0,038			0,038	1	P	O
196	Blockpolymerer	100	5 000	0,02			0,02	1	P	N
197	Denatoniumbensoat	13	5 000	0,0026			0,0026	1	O	O
198	Succinat	374	10 000	0,0374			0,0374	0,05	R	O
199	Polyasparginsyra	528	1 000	0,528			0,528	0,05	R	N

Svårslösligt oorganiskt material Organisk komponent som är olöslig eller har mycket låg löslighet i vatten.

(*) Om det inte finns några godtagbara data om kronisk toxicitet är dessa kolumner tomma. I detta fall antas TF(kronisk) vara lika med TF(akut).

(**) Den som ansöker om miljömärket skall i regel använda de data som anges i listan. Detta gäller dock inte parfymer och färgämnen. Om sökanden tillhandahåller toxicitetsdata skall dessa data användas för att beräkna TF och bestämma nedbrytbarheten. I annat fall skall de värden som anges i listan användas.

(#) Eftersom toxicitetsdata saknas har TF beräknats som medelvärdet av värdena för C 12/14 alkylsulfat (AS) och C 16/18 alkylsulfat (AS).

(\$) En blandning av 5-kloro-2-metyl-4-isotiazolin-3-on och 2-metyl-4-isotiazolin-3-on i proportionerna 3:1.

Förkortningar i tabellen:

SF_(akut) = Säkerhetsfaktor för akut toxicitet.

TF_(akut) = Toxicitetsfaktor baserad på akut toxicitet för vattenlevande organismer.

SF_(kronisk) = Säkerhetsfaktor för kronisk toxicitet.

TF_(kronisk) = Toxicitetsfaktor baserad på kronisk toxicitet för vattenlevande organismer.

DF = Nedbrytningsfaktor.

Aerob nedbrytning:

R = Lätt nedbrytbar ("readily biodegradable") enligt OECD; s riktlinjer.

I = Potentiellt nedbrytbar ("inherently biodegradable") enligt OECD; s riktlinjer.

P = Långlivad ("persistent"). Komponenten uppfyller inte kraven för att betraktas som potentiellt nedbrytbar.

O = Komponenten har inte testats.

NA = Ej tillämpligt.

Anaerob nedbrytning:

J = Biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden.

N = Ej biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden.

O = Komponenten har inte testats.

NA = Ej tillämpligt.

Del B. Kritisk utspädningsvolym

Den kritiska utspädningsvolymen (CDV) beräknas enligt följande formel:

$$CDV = 1\,000 * \sum \text{dosering}(i) * DF(i) / TF(i)$$

Dosering(i) = Dosering av komponent i, uttryckt i g/rengöring, eller i vissa fall som g/100 g produkt.

DF(i) = Nedbrytningsfaktor för komponent i.

TF(i) = Toxicitetsfaktor för komponent i.

METOD FÖR FASTSTÄLLANDE AV PARAMETERVÄRDEN FÖR KOMPONENTER SOM INTE ÄR UPPTAGNA I KEMIKALIELISTAN

De angivna parametervärdena skall i regel användas för alla komponenter som är upptagna i kemikalielistan. Ett undantag görs dock för parfymer och färgämnen, där ytterligare testresultat godtas (se fotnoten i del A).

Följande metod skall användas för komponenter som inte är upptagna i kemikalielistan:

Toxicitet i vattenmiljö

Inom EU:s miljömärkningsprogram beräknas CDV på grundval av den kroniska toxicitetsfaktorn och säkerhetsfaktorn. Om inga testresultat avseende kronisk toxicitet finns tillgängliga skall den akuta toxicitetsfaktorn och säkerhetsfaktorn användas.

Kronisk toxicitetsfaktor (TF_{kronisk})

- Beräkna medianvärdet för varje trofinivå (fisk, kräftdjur eller alger) utifrån validerade testresultat avseende kronisk toxicitet. Om det finns flera testresultat för en och samma art på en viss trofinivå skall medianvärdet för arten beräknas först. Därefter används dessa medianvärden för att beräkna medianvärdet för trofinivån.
- Den kroniska toxicitetsfaktorn (TF_{kronisk}) är det lägsta beräknade medianvärdet för trofinivåerna.
- TF_{kronisk} skall användas för att beräkna den kritiska utspädningsvolymen.

Akut toxicitetsfaktor (TF_{akut})

- Beräkna medianvärdet för varje trofinivå (fisk, kräftdjur eller alger) utifrån validerade testresultat avseende akut toxicitet. Om det finns flera testresultat för en och samma art på en viss trofinivå skall medianvärdet för arten beräknas först. Därefter används dessa medianvärden för att beräkna medianvärdet för trofinivån.
- Den akuta toxicitetsfaktorn (TF_{akut}) är det lägsta beräknade medianvärdet för trofinivåerna.
- TF_{akut} skall användas för att beräkna den kritiska utspädningsvolymen.

Säkerhetsfaktor

Säkerhetsfaktorn (SF) beror på hur många trofinivåer som testas och på om det finns testresultat avseende kronisk toxicitet eller inte. SF bestäms på följande sätt:

Data	Säkerhetsfaktor (SF)	Toxicitetsfaktor (TF)
Ett korttids LC50 (eller LE50)	10 000	Toxicitet/10 000
Två korttids LC50 (eller LE50) från arter som representerar två trofinivåer (fisk och/eller kräftdjur och/eller alger)	5 000	Toxicitet/5 000
Minst ett korttids LC50 (eller LE50) från var och en av de tre trofinivåerna i grunduppsättningen	1 000	Toxicitet/1 000
Ett långtids NOEC (fisk eller kräftdjur)	100	Toxicitet/100
Två långtids NOEC från arter som representerar två trofinivåer (fisk och/eller kräftdjur och/eller alger)	50	Toxicitet/50
Långtids NOEC från minst tre arter (vanligen fisk, kräftdjur och alger) som representerar tre trofinivåer	10	Toxicitet/10

Grunduppsättningen vid testning av ämnens toxicitet för vattenlevande organismer består av akuta tester på fisk, dafnier och alger.

Nedbrytningsfaktor

Nedbrytningsfaktorn definieras på följande sätt:

Tabell 1

Nedbrytningsfaktor (DF)

	DF
Lätt biologiskt nedbrytbar (*)	0,05
Lätt biologiskt nedbrytbar (**)	0,15
Potentiellt nedbrytbar	0,5
Långlivad	1

(*) Alla ytaktiva ämnen eller andra komponenter som består av en serie homologer och som uppfyller kravet på slutlig nedbrytning i testet skall ingå i denna klass oavsett om de uppfyller kriteriet om en tiodagarsgräns.

(**) Kriteriet om en tiodagarsgräns är inte uppfyllt.

För oorganiska komponenter fastställs DF beroende på den observerade nedbrytningshastigheten. Om komponenten bryts ned inom 5 dagar: DF = 0,05, inom 15 dagar: DF = 0,15 eller inom 50 dagar: DF = 0,5.

Anaerob nedbrytbarhet

Komponenten måste klassificeras i en av följande kategorier:

Kategori	Etikett
Ej biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden, dvs. testad och befunnen ej nedbrytbar	N
Biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden, dvs. testad och befunnen nedbrytbar eller ej testad: nedbrytbarheten fastställd genom analogjämförelser osv.	J
Ej testad med avseende på biologisk nedbrytbarhet under anaeroba förhållanden	0

Aerob nedbrytbarhet

Komponenten måste klassificeras i en av följande kategorier:

Kategori	Etikett
Lätt biologiskt nedbrytbar	R
Potentiellt biologiskt nedbrytbar, men ej lätt biologiskt nedbrytbar	I
Långlivad	P
Ej testad med avseende på biologisk nedbrytbarhet under aeroba förhållanden	O

Olösliga oorganiska komponenter

Om en oorganisk komponent har mycket låg löslighet i vatten eller är olöslig i vatten måste detta anges i ansökan.

—

Tillägg II

DOKUMENTATION AV ANAEROB NEDBRYTBARHET

Nedanstående metod kan användas för att ta fram nödvändig dokumentation om anaerob nedbrytbarhet för komponenter som inte är upptagna i kemikalielistan.

Tillämpa en rimlig extrapolering. Använd testresultaten från en råvara för att extrapolera den högsta möjliga anaeroba nedbrytbarheten för strukturellt likartade ytaktiva ämnen. Om det har bekräftats att ett ytaktivt ämne (eller en grupp likartade ämnen) är anaerobt nedbrytbart enligt kemikalielistan (tillägg I) kan man utgå från att ett liknande ytaktivt ämne också är anaerobt nedbrytbart (exempelvis är C₁₂₋₁₅ A 1-3 EO sulfat [K-nr 8] anaerobt nedbrytbart, och C₁₂₋₁₅ A 6 EO sulfat kan antas ha liknande anaerob nedbrytbarhet). Om det med lämpliga testmetoder har bekräftats att ett ytaktivt ämne är anaerobt nedbrytbart kan man utgå från att ett likartat ytaktivt ämne också är anaerobt nedbrytbart (litteraturuppgifter som bekräftar att ytaktiva ämnen i gruppen ammoniumsalter av alkylestrar är anaerobt nedbrytbara kan t.ex. användas för att dokumentera liknande anaerob nedbrytbarhet hos andra kvartära ammoniumsalter med esterbindningar i alkylkedjan).

Genomför screening för anaerob nedbrytbarhet. Om ny testning krävs skall screening genomföras med hjälp av OECD 311, ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdig metod.

Genomför nedbrytbarhetstest med låg dos. Om ny testning krävs, och om det uppkommer experimentella problem vid screeningen (t.ex. inhibition på grund av testämnets toxicitet) skall testet upprepas med en låg dos av det ytaktiva ämnet, vars nedbrytning skall övervakas med hjälp av kol-¹⁴-metoden eller kemiska analyser. Testning av låga doser kan göras med hjälp av OECD 308 (24 april 2002) eller likvärdig metod under förutsättning att förhållandena är helt anaeroba. Testningen och tolkningen av testresultaten bör göras av en oberoende expert.

Tillägg III

RIKTLINJER FÖR FUNKTIONSTEST

Funktionstestet kan utgöras av antingen ett laboratorietest eller ett användartest. Nedan beskrivs hur dessa båda tester utförs.

1. Laboratorietester

Syftet med laboratorietestet är att påvisa att den testade produkten rengör minst lika bra som en jämförbar referensprodukt och bättre än rent vatten samt att den inte skadar de ytor som den är avsedd för.

Allmänna krav

- Den testade produkten och referensprodukten skall tillhöra samma produktkategori.
- Referensprodukten kan vara antingen en marknadsledande produkt eller en märkeslös formulering.
- Om en marknadsledande referensprodukt används, skall det vara en av de tre eller fyra produkter som har den högsta försäljningsvolymen på den regionala marknaden där den miljömärkta produkten skall marknadsföras. Den marknadsledande produkten skall dessutom ha godkänts av det behöriga organet och måste vara tillgänglig för allmänheten.
- Om en märkeslös referensprodukt används skall den ha en sammansättning som är representativ för de produkter som finns på marknaden. Den märkeslösa referensprodukten skall dessutom ha godkänts av det behöriga organet, och det skall vara möjligt att kostnadsfritt erhålla information om dess exakta sammansättning.
- Den använda doseringen skall vara den som rekommenderas vid normal nedsmutsning eller normal användning. Om ingen rekommenderad dosering anges för referensprodukten skall samma dosering användas för den testade produkten och referensprodukten.
- Om ett doseringsintervall anges skall den lägsta rekommenderade doseringen användas i testet.
- Smutsblandningen skall vara relevant för produktens användningsområde, homogen och — om den är syntetisk — baserad på väl beskrivna ämnen. Smutsen skall beredas i en så stor sats att den räcker för hela testet.
- För allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel behöver endast den fettlösande effekten dokumenteras. För sanitetsrengöringsmedel och fönsterputsmedel skall såväl den kalk- som den fettlösande effekten dokumenteras.
- Rengöringsmetoden måste spegla realistiska användningsförhållanden och kan vara antingen manuell eller maskinell.

Testkrav

- Renhetsbedömningen skall omfatta testning och jämförelse av den aktuella produkten och referensprodukten.
- Varje produkt skall testas i minst fem parallella försök (se dokumentationskraven). Dessutom skall ett test genomföras med enbart vatten, dvs. utan rengöringsmedel.

- Samma mängd smuts skall appliceras på samtliga ytor (plattor eller andra substrat). Mängden skall bestämmas genom vägning (i gram) med en decimals noggrannhet.
- De båda produkterna skall testas i slumpmässig ordning.
- Testet måste vara utformat med hänsyn till den testade produkten och så att resultaten ger ett mått på renheten (produktens fett- och kalklösande effekt). Renheten kan bestämmas visuellt, fotometriskt (t.ex. genom mätning av reflektansen), gravimetriskt eller med annan lämplig metod. Mätmetoden och ett eventuellt poängsystem skall fastställas på förhand.
- Testning av fett- och kalklösande effekt kan göras antingen separat eller samtidigt.

Dokumentation

En utförlig testrapport skall överlämnas till det behöriga organet. Den skall omfatta följande information:

- Dosering av den testade produkten och referensprodukten.
- Den testade produktens och referensproduktens normala användningsområde(n).
- Motivering till valet av referensprodukt med avseende på dess marknadsposition och funktion.
- Den eller de typer av ytor som använts i testet, deras relevans och huruvida produkten är skonsam mot dessa ytor.
- Beskrivning av den använda smutsblandningen med en motivering till varför den lämpar sig för testning av produktens effektivitet.
- Beskrivning av de metoder som använts för applicering av smutsen, rengöring och mätning av rengörings-effektiviteten.
- Redovisning av beräkningar och statistiska jämförelser.
- Alla rådata som använts vid testning och beräkningar.
- För att den testade produkten skall anses ha uppfyllt funktionskraven måste resultaten i samtliga testomgångar (100 %) vara positiva. Om resultatet är mindre än 100 % positivt skall ytterligare fem parallella tester göras. Av de i detta fall totalt tio parallella testerna måste 80 % vara positiva.

Om fler än tio parallella tester görs kan sökanden också använda statistiska metoder och med ett ensidigt 95-procents konfidensintervall visa att den testade produkten är lika bra som eller bättre än referensprodukten i minst 80 % av testomgångarna.

- Bevis för att den testade produkten är effektivare än rent vatten.

Anmärkning om testmetoder

CTTN-IREN:s test "Washing of tiled floor and grease removal on kitchen surface" uppfyller kraven för allrengöringsmedel, förutsatt att antalet tester utökas, att samma mängd smuts appliceras i alla deltester och att en bedömning av produktens skonsamhet på de behandlade ytorna ingår. Den metod som beskrivs av danska Forbrugerinformationen ("Sådan er universalrengøringsmidlerne testet", 2004) uppfyller kraven för allrengöringsmedel, förutsatt att antalet tester med varje produkt utökas (www.forbrug.dk/test/testbasen/rengoering/universalrengoerings/saadan-er-de-testet/).

IKW:s test "Empfehlung zur Qualitätsbewertung für Badezimmerreiniger" (SÖFW-Journal, 129, Jahrgang 3, 2003) uppfyller de krav som ställs på rengöringsmedel för badrum. IKW:s test "Recommendations for the quality assessment of acidic toilet cleaners" (SÖFW-Journal, 126, 11-2000) uppfyller kraven för sanitetsrengöringsmedel. Den metod som beskrivs av danska Forbrugerinformationen ("Sådan er toiletrengöringsmidlerne testet", 2004) uppfyller kraven för sanitetsrengöringsmedel (www.forbrug.dk/test/testbasen/rengoering/toiletrengöringsmidler/saadan-er-de-testet/).

CHELAB:s test "Detergents for hard surfaces: washing efficiency" (CHELAB internal test method n. 0578) uppfyller kraven för allrengöringsmedel, förutsatt att förfarandet omfattar en test av rent vatten (utan tillsats av rengöringsmedel) (www.chelab.it/).

2. Användartester

Syftet med användartestet är att påvisa att produkten rengör minst lika bra som en jämförbar referensprodukt och att den testade produkten inte skadar de ytor som den är avsedd för.

Allmänna krav

- Vid testning av produkter för privat bruk krävs svar från minst 20 slumpmässigt utvalda personer i försäljningsområdet som normalt använder referensprodukten.
- Vid testning av produkter för yrkesmässigt bruk krävs svar från minst 5 slumpmässigt utvalda professionella användare i försäljningsområdet som normalt använder referensprodukten.
- Den testade produkten och referensprodukten skall tillhöra samma produktkategori. Referensprodukten skall vara den produkt som testpersonerna normalt använder.
- Doseringen skall vara den som rekommenderas av tillverkaren.
- Testet skall utföras på den eller de typer av ytor som rengöringsmedlet lämpar sig för enligt rekommendationerna på etiketten.
- Testperioden skall vara så lång att produkten hinner användas minst fem gånger av samtliga användare.

Testkrav

- Allrengöringsmedlens effektivitet skall bedömas utifrån följande egenskaper:
  - Produktens förmåga att avlägsna smuts.
  - Produktens skonsamhet mot de ytor den används för.
- Sanitetsrengöringsmedlens effektivitet skall bedömas utifrån följande egenskaper:
  - Produktens förmåga att avlägsna fettbaserad smuts.
  - Produktens förmåga att avlägsna kalkavlagringar (gäller inte rengöringsmedel för kök).
  - Produktens skonsamhet mot de ytor den används för.
- Testpersonerna skall besvara följande fråga (eller en fråga med motsvarande formulering): "Hur effektiv anser du att denna produkt är jämfört med den produkt du brukar använda?" Det skall finnas minst tre svarsalternativ, t. ex. "sämre", "lika bra" och "bättre".
- Minst 80 % av användarna skall bedöma helhetsintrycket av produkten som lika bra eller bättre än referensprodukten.

Dokumentationskrav

En utförlig testrapport skall överlämnas till det behöriga organet. Den skall omfatta följande dokumentation och information:

- Beskrivning av hur testpersonerna valts ut.
  - De svar som lämnats av testpersonerna och en sammanfattande beskrivning av hur testningen gått till.
  - Den eller de typer av ytor som produkten testats på.
  - För varje testperson skall följande uppgifter finnas tillgängliga, t.ex. i form av ifyllda frågeformulär:
    - Den dosering som testpersonen använt.
    - Referensproduktens namn.
    - Ett intyg om att produkten testats minst fem gånger.
    - Resultatet av jämförelsen mellan den testade produkten och referensprodukten.
  - Beräkning och dokumentation som visar att minst 80 % av testpersonerna bedömer att produkten är minst lika bra som referensprodukten.
-